

---

mededelingenblad van het **SINT JOZEFKOOR**

JAARGANG 3 no 3 april 1993

Redactie:

Wim van Hugten
Anthony Verhofstad

ROOSTER DAMESKOOR - HERENKOOR (vaste gezangen -
meerstemmige missen - communio's - motetten)

- za 1 mei rep Maria-motet
- zo 2 mei 4e zondag van Pasen (all.Redemptionem)
+ Maria-motet
- za 8 mei rep
- zo 9 mei geen gregoriaans vanwege Eerste
H. Communie
- 15 mei rep Maria-motet
- zo 16 mei 6e zondag van Pasen (all. Non vis 242)
+ Maria-motet
- wo 19 mei vertrek naar Solesmes t/m zo 23 mei
- za 29 mei generale repetitie meerstemmige mis
+ Maria-motet
- zo 30 mei Pinksteren (in toog) 9.00 u rep
all. Veni Sancte Spiritus Meerstemmige
mis + Maria-motet

I.v.m. vakanties en communiefeesten in familiekring is de bezetting in de meimaand niet steeds volledig. Om goed te kunnen plannen (welk motet? welke meerstemmige mis?) is het noodzakelijk tijdig te weten wie wanneer verhinderd is. Geef dus tijdig door als u niet aanwezig kunt zijn.

za 5 juni viert Zr. Lidwina haar 50-jarig kloosterfeest.

Om 10.30 uur is er een H. Mis in de kapel aan de Molenstraat. We zingen vanwege plaatsgebrek in kleinere bezetting (heren en dames) de mis v. drievuldigheidszondag, een meerstemmige mis, ant. Venite exsultemus, Veni Creator en een motet. We repeteren om 9.30 uur in de kapel. (geen toog)

Ook op za. 5 juni is de jaarlijkse presentatieavond van graad 1 en 2 en sopranen, dames en heren.

zo 6 juni Drievuldigheidszondag

za 12 juni rep

zo 13 juni Sacramensdag

Om 11.00 uur zal Ron van den Hout voorgaan in de Eucharistieviering in de Lambertuskerk.

(Op 5 juni wordt hij tot priester gewijd)

De diverse koren zullen op enigerlei wijze actief zijn. Verdere mededelingen volgen.

STUDIHEREIS SOLESMES

Van 19 mei tot en met 23 mei vindt de studiereis plaats naar de Abbaye Saint Pierre in Solesmes. Teneinde niet al te laat op de plaats van bestemming aan te komen, is besloten het eerder gekozen tijdstip van vertrek omstreeks 13.00 u, te vervroegen naar 8.00 uur. Wij kunnen dan voor de avondmaaltijd aankomen. Wij hopen dat eenieder zich hiermee kan verenigen.

Het reisschema is als volgt:

19 mei	vertrek	08.00 uur	(bij het TDI)
19 mei	aankomst	18.00 uur	
23 mei	vertrek	11.00 uur	
23 mei	aankomst	21.00 uur	(bij het TDI)

Eenieder gelieve voor onderweg een lunchpakket mee te nemen.

Onderweg zal tijdens stops misschien niet altijd gelegenheid zijn om etenswaren te kopen.

Wij verblijven tijdens onze reis in het:

Centre Spirituelle (retraitehuis)

La Soeur d'accueil

La Chapelle du Chêne

72300 VION

Frankrijk

Telefoon: 09 33 43954801 (voor noodgevallen)

op basis van vol pension vanaf woensdagavond.

Het Centre Spirituelle ligt op ongeveer 5 km van Solesmes.

Dank zij financiering uit de koorkas, de ontvangst van f 2.250,00 aan sponsorgelden en de sponsoring van de reisverzekering, kan de eigen bijdrage beperkt blijven tot f 150,00 per koorlid/deelnemer. U gelieve dit bedrag voor de aanvang van de reis te betalen aan de penningmeester (Rabobank Mierlo 13 41 44 449).

U wilt er voorts wel voor zorgen een geldig paspoort of een geldige toeristenkaart bij u te hebben. Ook gelieve u het Graduale mee te nemen. Voor vrijetijdsbesteding is een boek of een spel aanbevelenswaardig.

Wim van Hugten

Jos Leenen

Verbouwing St. Jozefkerk

Na 10 mei begint de verbouwing van de St. Jozefkerk. De vervangende kerkruimte is nog niet definitief bekend.

PRESENTATIEAVOND op zaterdag 5 juni T.D.I.

Op deze avond willen wij ons presenteren aan onze achterban: ouders, partners, familie, vrienden en bekenden. Tevens willen wij belangstellenden in de gelegenheid stellen om met onze opleiding muzikale vorming en met het St. Jozefkoor kennis te maken.

Programma: 18.30 uur openbare les van graad 1 in de danszaal van het T.D.I. door Ger Koppenens.

Ook 18.30 uur openbare les van graad 2 in de Sjef Strikzaal door Theo Bastiaans. U zult een keuze moeten maken, aangezien beide lessen gelijktijdig gegeven worden.

19.00 uur: allen naar de Sjef Strikzaal waar het koor 'n aantal liederen zal zingen. We sluiten om 19.30 uur af met samenzang. Na afloop een drankje in de bar. Laten we proberen zoveel mogelijk belangstellenden mee te nemen, zodat het gebouw te klein is.

PRIESTERWIJDING

Op 5 juni 1993 wordt Ron van den Hout, diaken van onze parochie, in de Sint Jan te 's-Hertogenbosch tot priester gewijd.

De plechtigheid vindt plaats om 12.00 uur. Aansluitend daarop is er gelegenheid tot feliciteren.

Op zondag 13 juni 1993 zal hij voorgaan in een plechtige eucharistieviering om 11.00 uur in de Sint Lambertuskerk. Na afloop is er gelegenheid tot feliciteren bij Sint Lambert.

TERUGBLIK

De goede week was aan de diverse reacties te merken echt een goede week.

Met Pasen zongen we een vitale Vittoria. De inzet bij al deze plechtigheden was zeer goed. En toen kwam de mis in de kapel van het ziekenhuis. Niets dan lovende woorden hebben mij bereikt.

"Wat zingen die kinderen mooi!"

"Wat zongen de heren licht". "Het waren er niet veel, maar wat een prachtige zang".

"Het was alsof de voorzangers één geluid waren". Hoeveel zongen er eigenlijk?" "Wat was de communio mooi gezongen".

"De psalm klonk engelachtig"

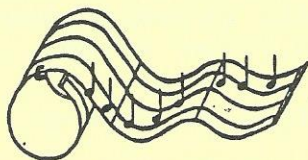
"Het was verstillend".

Het geeft enorm veel voldoening om zoiets te horen van deskundige, geïnteresseerde of alleen meelevende zijde.

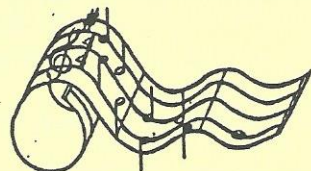
Jos Leenen

Graad 1

Graad 2

ROOSTER graad 1 en 2

Les op 29 april - 6 mei - 13 mei
(20 mei geen les, 27 mei geen les)

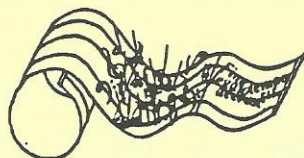
3 juni laatste les

5 juni presentatieavond

12 juni huifkarrentocht

Sopranen

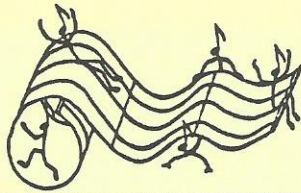

ROOSTER SOPRANEN

- za 1 mei rep
zo 2 mei rep en mis Maria-motet
za 8 mei rep
zo 9 mei geen mis
za 15 mei rep
zo 16 mei rep en mis Maria-motet
za 22 mei geen rep
zo 23 mei geen mis
za 29 mei generale repetitie
zo 30 mei Pinksteren (in toog) 9.00 u rep
za 5 juni presentatieavond 18.30 u T.D.I.
zo 6 juni rep + mis
za 12 juni Huifkarrentocht
                  's avonds geen repetitie
zo 13 juni Om 11.00 uur zal Ron van den Hout
                  onze diaken, voorgaan in de Eucharis-
                  tieviering in de Lambertuskerk. (op
                  5 juni wordt hij priester gewijd)
                  Verdere mededelingen volgen.

Ontspanning

PAASEIEREN ZOEKEN

Op zaterdag 10 april mochten de 2 zangklassen en de sopranen van het koor paaseieren zoeken in de bossen van het St. Jozefheil in Bakel. We kwamen om half 2 aan op de parkeerplaats. Daarna gingen we naar een stukje bos en mochten we de paaseieren gaan zoeken. We hadden alles zo snel gevonden, dat had de leiding niet gedacht. Michiel en Tom hadden de grote paaseieren gevonden.

Even hebben we verstoppertje gespeeld, daarna gingen we wat drinken in het ontmoetingscentrum "De Mert". We gingen nog even buiten spelen en daarna zijn we weer naar hetzelfde stuk bos gegaan en hebben toen het dierengeluidenspel gedaan. Het was een hele gezellige middag, ik hoop dat iedereen dat vond.

Groetjes Agnes v.d. Laar
Sopranen

Aan de sopranen en kinderen van graad 1 en 2

De laatste ontspanningsactiviteit voor de grote vakantie zal zijn op 12 juni. We gaan dan een dag met de groep naar Hamont in België. Daar staat voor ons een grote huifkar met 2 paarden klaar.

De bedoeling is dat we dan in de bossen gaan picknicken. Verdere mededelingen hierover in een volgend mededelingenblaadje.

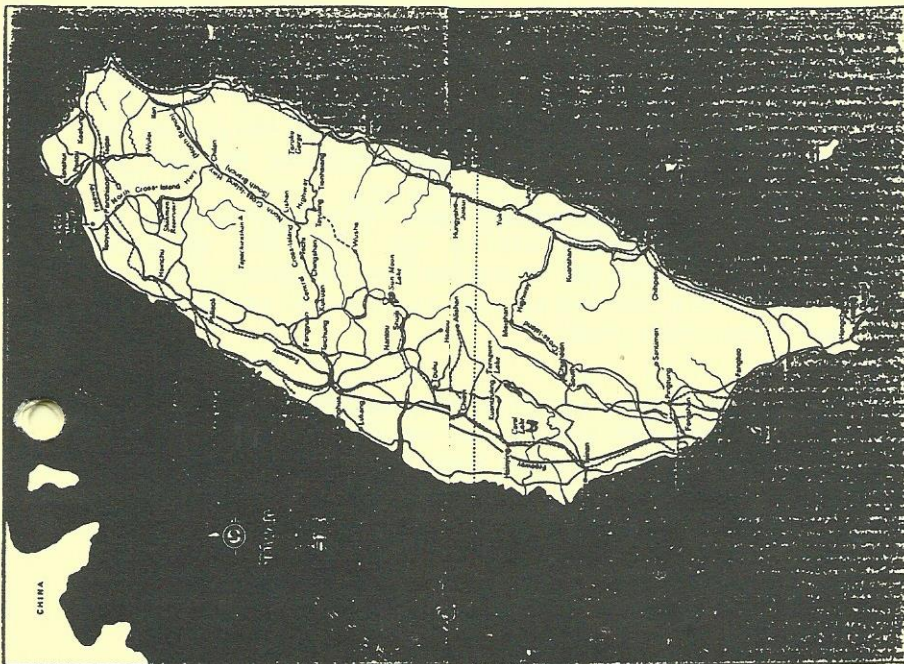
Ontspanningscommissie

Taiwan, april 1993

Beste vrienden,

"Wie schrijft die blijft" en dus maar weer een berichtje van Uw correspondent in Taiwan. In onze eerste - en tevens laatste brief; excuses voor de laagfrequente berichtgeving - schreven we over onze verhuizing van het hotel naar Tan Shui. Tan Shui (Chinees: 淡水) is een niet zo heel grote stad ongeveer 20 kilometer ten noorden van de hoofdstad Taipei. Het is er echt Chinees. Buitenlanders zie je er normaal gesproken zelden aangezien de meeste ex-patriates in Taipei of de voorsteden ervan wonen. Als we dan ook in Tan Shui rondlopen willen we nog wel eens aangestaard worden in de zin van: "Wat loopt daar nu weer". Vooral jonge kinderen zien soms voor de eerste keer in hun leven een blanke in levende lijve. Overigens kunnen we er wel alles krijgen wat we nodig hebben. Zelfs een McDonalds ontbreekt niet (ja ook hier!). Het huis waar we nu in wonen ligt iets ten zuiden van de stad. Het is samen met nog een zevental andere huizen gelegen op een kleine compound waar we ook de beschikking hebben over een zwembad (een luxe waar we tot nu toe geen gebruik van hebben gemaakt). We hebben nu ook behoorlijk wat ruimte; drie woonlagen van elk ongeveer 130 m². Met de inrichting hoeven we het dus niet zo nauw te nemen, alleen oppassen dat we niet te veel nieuwe spullen aanschaffen die we nu wel kwijt kunnen maar later in Nederland hoogstwaarschijnlijk niet meer. Het verkeer blijft natuurlijk een chaos. Teveel auto's op een te kleine oppervlakte. Met de auto naar Taipei is nog te doen, met parkeren schep je voor jezelf een probleem. Eigenlijk kun je het beste met de bus gaan of een taxi nemen. Overigens is men hier wel begonnen met de aanleg van een nieuw openbaar vervoerssysteem, in het kort MRT (Mass Rapid Transit), een bovengrondse metrolijn met ongelijkvloerse kruisingen. Het project is ondertussen al een paar jaar vertraagd maar bij opening van de lijn, op z'n vroegst in 1994, hebben we een station praktisch voor de deur en kunnen we in 20 minuten in het centrum van Taipei zijn. Vlakbij onze woonlocatie ligt tevens de ingang van het Yang Ming Shan National Park, een beschermd natuurgebied met bergen van vulkanische oorsprong tot ca. 1100 meter hoogte ('Shan' = "berg" = 山). In de winter wil er bovenop de hoogste toppen nog wel eens sneeuw vallen. Ook dit jaar in januari was dat het geval. De lokale bevolking gaat dan en masse de berg op om bovenop het dak van de auto sneeuwpoppen te maken en er vervolgens weer mee naar beneden te rijden. Maaf gezicht. Het park kent een redelijk uitgebreid netwerk van wandelpaden en ook is het een goed gebied om te fietsen. Natuurlijk is het geen meter vlak maar dat vormt voor ons een leuke uitdaging. Voor de beklimmingsen die we hier op zaterdagmiddag kunnen 'doen' moesten we in Europa speciaal op vakantie. In de tijd dat we hier nu zijn hebben we ook een aantal maken de gelegenheid te baat genomen om wat meer van het eiland te zien. Onder andere een tocht gemaakt langs de oostkust, de Taroko Gorge en via het centraal gebergte en Sun Moon Lake naar de westkant van Taiwan. De Taroko Gorge wordt lokaal aangeprezen als een van de zeven wonderen van Azië (naast de Borobudur, Chinese Muur en dat soort zaken). Het is een door de Taroko rivier uitgesneden kloof met op diverse plaatsen wanden van

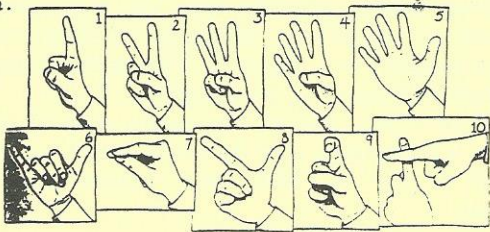

puur marmer. Aan een zijde van de kloof heeft men een weg door de wand aangelegd, feitelijk een soort groef in de wand gemaakt waar de weg doorheen loopt. d.w.z. asfalt beneden en marmer opzij van je en boven je hoofd. De aanleg van de weg heeft een honderdtal arbeiders het leven gekost. Men heeft niet verzuimd ter nagedachtenis hieraan een tempel te bouwen aan het begin van de route door de gorge die ongeveer 20 kilometer lang is. Er lopen een aantal verharde oost-west verbindingen door het centrale bergland waarvan de hoogste pas op 3800 meter ligt. Er is er ook nog eentje van 3500 meter die we zelf gereden hebben. Het uitzicht boven op de top schijnt magnifiek te zijn, althans bij helder weer; toen wij er passeerden was het een en al mist en regen. Het afgedrukte landkaartje komt uit het boekje "Taiwan; a travel survival kit" van de Lonely Planet serie, wat ons betreft de meest handige en gebruikbare reisgids voor het eiland. Eind juni komen we voor vijf weken naar Nederland voor het jaarlijks verlof. De heetste maand van het jaar hier kunnen we dan gelukkig ontlopen. Wat ons betreft tot dan !

Hanneke & Hans

P.S.: voor diegenen die dachten dat Chinezen beide handen gebruiken om tot tien te tellen hierbij nog een voorbeeld hoe ze dat met één hand kunnen.

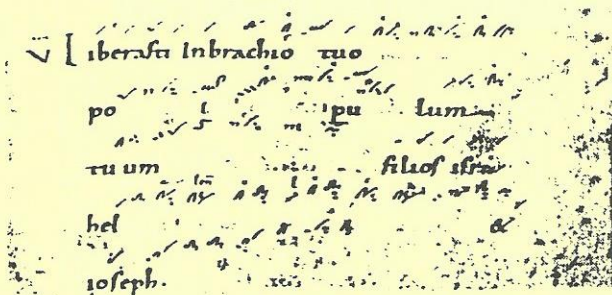
Adiastematische schrift.

Dit neumenschrift wordt het cheironomische of adiastematische genoemd (diastema = interval).

- cheironomisch, omdat de koorzangers de handbewegingen van de koorleider volgden. Immers hij alleen had een kostbaar tekstboek voorzien van tekenjes.

- adiastematisch, omdat dit neumenschrift geen toonhoogte aangaf. De neumen gaven alleen de algemene richting aan, maar niet de juiste melodie. Alleen het aantal noten per lettergreep werd aangegeven, niet de intervallen. Een podatus b.v. kon een secunde aangeven en wel een grote, zoals do-re of een kleine, zoals mi-fa.

Een podatus kon ook een grote of kleine terts aangeven. (do-mi; re-fa) Verder kon de podatus een kwart, kwint of sext aangeven. Binnen eenzelfde notengroep kon men zien of een bepaalde klank hoger of lager was dan de voorafgaande. Tussen de laatste noot van een groep en de eerste noot van een volgende groep was niets vast te stellen. Er was geen houvast. Men schreef "in campo aperto". (= in de open ruimte) De neumen gaven alleen steun, als men de melodie kende.

Codex
St. GALLEN 359
»Cantatorium«,
geschrieben um 900
St. Galler Notation

Ieder land, iedere grote abdij ontwikkelde een min of meer eigen neumenschrift-type, met de bedoeling duidelijker te zijn.

Zo kennen we b.v. het Daseia-schrift uit Normandië, waarin men probeerde met een soort runen-tekens toontrappen te noteren. Hucbald van S. Amand († 930) gebruikte 6 lijnen, waar hij tekstlettergrepen tussen plaatste.

In andere gevallen werden letters boven de neumen geschreven, die de intervallen aangaven, b.v. t = hele toon, s = halve toon, D = diatessaron of kwart.

Ook werden letters gebruikt om als algemene waarschuwingstekens te dienen voor de voordracht, of gaven ze alleen maar een richting aan, b.v. a = altius (hoger); e = equaliter (op gelijke hoogte); i = iusum (omlaag); m.i. = multum iusum (= veel lager).

De manier om d.m.v. letters intervallen weer te geven, waarbij a b c d e f g h i k l m n o p stonden voor de latere notennamen la ti do re mi fa sol la ti do re mi fa sol la. Met deze letters werd de melodie nauwkeurig aangegeven.

Als voorbeeld hiervan de Introitus "Dum medium silentium" van de tweede zondag na de geboorte van de Heer, zoals we die kennen in zijn huidige notatie en volgens het handschrift van Montpellier (elfde eeuw).

Sap. 18, 14-15; Ps. 92

IN. VIII

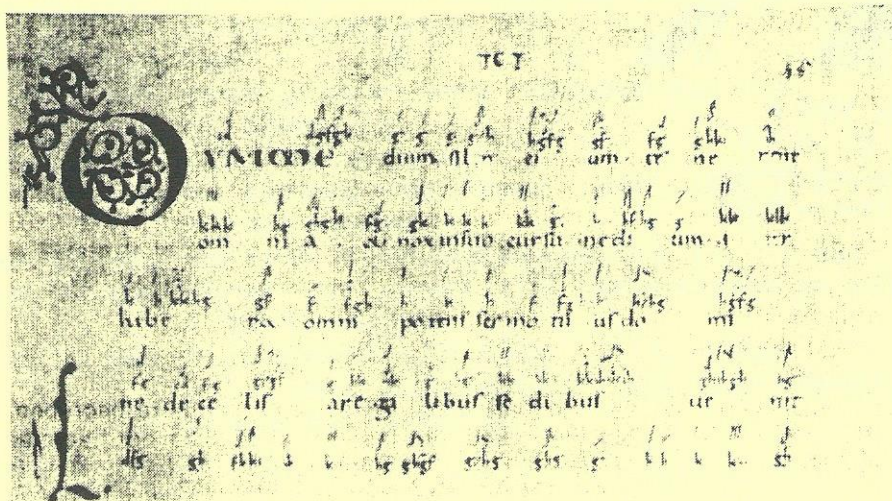
D UM mé- di- um si- lén- ti- um * tené- rent

ó- mni- a, et nox in su- o cur- su mé- di- um i- ter

habé- ret, omni- pot- ens sermo tu- us, Dó- mi- ne,

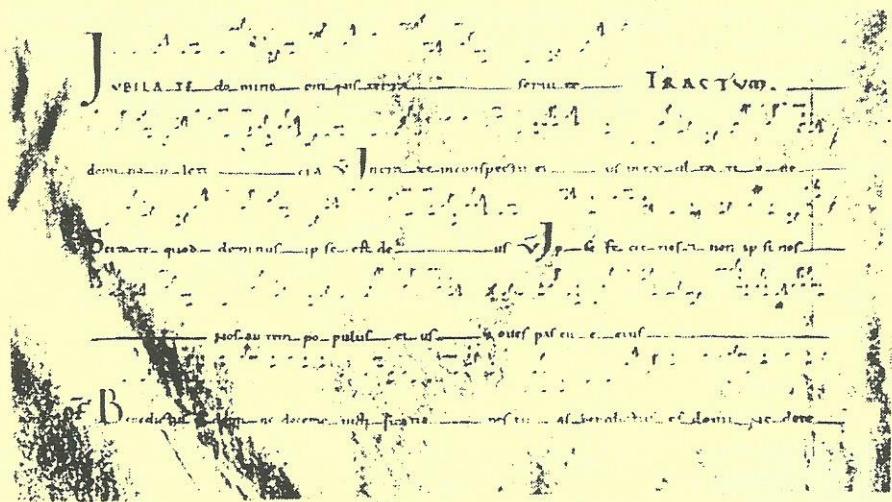
de cae- lis a regá- li- bus sé- di- bus ve- nit.

TCI

DUM MEDIUM SILENTIUM TENERENT
 OMNIA ET NOX IN OCCURSUM MEDIUM
 ITER HABERET OMNIPOTENS SERMO TUUS
 DOMINE DE CAELIS A REGALIBUS SEDIBUS
 VENIT

In Zuid-Frankrijk probeerde men ± 980 de intervallen ongeveer aan te geven door de neumen systematisch hoger of lager te noteren. En eindelijk was het dan zover dat iemand de ingeving kreeg om de neumen die op eenzelfde hoogte gezongen werden, ook werkelijk op dezelfde hoogte te schrijven. Het begin was gemaakt. Om zicht te hebben op dezelfde hoogte, kraste men met een loden stift een lijn in het perkament. De "campo aperto", de open ruimte was niet meer. De neumen hadden dankzij het heldere ogenblik van een wakkere geest een basis gekregen. Door de neumen te plaatsen, meestal boven of op een droge lijn, de linea sicca, die een bepaalde toon als uitgangspunt aangaf, was het verloop van de melodie al vrij aardig bepaald. Het diastematisch schrift is met dit prille begin uitgevonden. Als voorbeeld hiervan een notatie uit Aquitanie (Zuid-Frankrijk en Spanje) uit de elfde eeuw.

Codex YRIEIX
 Paris, BN lat. 903
 aquitanische Notation
 geschrieben im 11. Jhd.